

کد مدرک: CO-F04-01 صفحه ۱ از ۶	صورتجلسه کمیسیون بهبود محیط کسب و کار ☐ مشترک ☐ فوق العاده ☒ عادی			 اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی
	رئیس جلسه: آقای شکورزاده شماره جلسه: ۲	دبیر جلسه: آقای هاشمی تاریخ برگزاری: ۱۴۰۲/۰۶/۰۵	محل جلسه: اتاق بازرگانی ساعت شروع: ۸ ساعت خاتمه: ۱۰	

دستور کار جلسه:

- ✓ ارائه خلاصه گزارش استانی طرح پایش محیط کسب و کار در فصل بهار ۱۴۰۲
- ✓ تشریح کلیات اجرای طرح پایش ملی محیط کسب و کار
- ✓ بررسی راهکارهای بهبود شاخص فضای کسب و کار استان

❖ اهم موارد مطرح شده:

✓ آقای توکلی زاده، رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی مشهد

- وضعیت فعلی استان از منظر شاخص‌های محیط کسب و کار، به اعتبار گزارش‌های پایش چند فصل گذشته، شرایط مطلوبی ندارد و مولفه‌هایی که امروز فعالان اقتصادی در این خطه به عنوان موانع فعالیت اقتصادی خود اعلام می‌کنند، ملاک سرمایه‌گذارانی است که بستر و محیط کسب و کار را ملاک اقدام خود می‌دانند.
- تاکید ما بر این است که تشکل‌های بخش خصوصی و ارکان دولتی متولی در خراسان رضوی باید در راستای بهبود وضعیت شاخص‌های محیط کسب و کار استان همت لازم را به کار بگیرند.
- پایش محیط کسب و کار استان‌ها گویای شرایط فعالیت‌های اقتصادی در هر یک از استان‌ها است و صرف نظر از رتبه کشوری، وضعیت یک استان در هر فصل با فصل پیشین آن مقایسه می‌شود.
- طبیعتاً ابعاد یک بررسی پژوهشی می‌تواند ارتقا پیدا کند و حتی سطح انتظار برای مطلوب اعلام شدن یک شاخص در استان‌ها نیز به اقتضای شرایط هر خطه تعیین و از سوی اتاق ایران به استان‌ها اعلام گردد. لیکن نادیده گرفتن این آمارها و بررسی‌ها چاره کار نیست و از قضا تلاش برای بهبود شاخص‌های مذکور ما را به تحقق الزامات توسعه صنعتی و اقتصادی، نزدیک می‌سازد.

✓ محمد مهدی شکورزاده، رئیس کمیسیون بهبود محیط کسب و کار اتاق بازرگانی مشهد

- باید در کمیسیون بر راهکارهایی به منظور بهبود وضعیت در شاخص‌هایی که تنزل داشته‌ایم و درون استان می‌توانیم آن‌ها را تغییر دهیم، تمرکز نماییم.
- یکی از عوامل بروز موانع در محیط کسب و کار عدم نقش‌آفرینی بخش خصوصی در تصمیم‌گیری‌ها است. این در حالی است که بر اساس قانون، بایستی نظر بخش خصوصی در هنگام تصمیم‌گیری‌ها اخذ گردد.

✓ علی کبیر، دبیرکل اتاق

- گزارش پایش محیط کسب و کار استان روند نامساعد بودن محیط کسب و کار استان را نشان می‌دهد. اولین گام در راستای تغییر شرایط این است که آن را بپذیریم و سپس در راستای بهبود وضعیت اقدام کنیم. تحلیل و بررسی ابعاد گزارش پایش محیط کسب و کار و پیشنهاد به منظور رفع موانع ایجاد شده می‌تواند دستور کار کمیسیون‌های تخصصی اتاق باشد.

کد مدرک: CO-F04-01 صفحه ۲ از ۶	صورتجلسه کمیسیون بهبود محیط کسب و کار			
	☐ مشترک	☐ فوق العاده	☒ عادی	
محل جلسه: اتاق بازرگانی		دبیر جلسه: آقای هاشمی	رئیس جلسه: آقای شکورزاده	
ساعت خاتمه: ۱۰		ساعت شروع: ۸	تاریخ برگزاری: ۱۴۰۲/۰۶/۰۵	
				شماره جلسه: ۲

- فضای عمومی استان بسیار متفاوت از سایر استان‌هاست. علاوه بر این شاخص‌ها، شاخص‌های اجتماعی دیگری هم وجود دارد که بر محیط کسب و کار استان تاثیر می‌گذارند و باید به آن توجه شود. برای نمونه، هیچ وقت به برخی دیدگاه‌ها و اظهارنظرهایی که موجب خروج فعالان اقتصادی از استان می‌شود، توجهی صورت نمی‌گیرد.

✓ مسعود مهدی‌زاده، نایب رئیس کمیسیون بهبود محیط کسب و کار اتاق بازرگانی مشهد

- پرسش‌نامه‌های طرح پایش محیط کسب و کار را برای فعالان اقتصادی استان ارسال خواهیم نمود تا نظرات را در خصوص پرسش‌نامه دریافت کنیم. همچنین، مقرر شد کمیته‌ای ذیل کمیسیون ایجاد گردد تا بتوانیم بهره برداری مناسب‌تری از نتایج این پایش داشته باشیم. اگر بتوانیم دو تا سه مولفه را در نظر گرفته و در راستای بهبود آن‌ها در سطح استان راهکار ارائه دهیم و به نتیجه لازم دست یابیم، رسالت خود را در این بخش انجام داده‌ایم.

✓ سیدمحمدرضا هاشمی، دبیر کمیسیون بهبود محیط کسب و کار اتاق بازرگانی مشهد

- از جمله مهم‌ترین مولفه‌هایی که فعالان اقتصادی استان بر نامناسب بودن آن‌ها در سطح استان تأکید داشتند می‌توان به غیرقابل پیش‌بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات، دشواری تامین مالی از بانک‌ها و بی‌ثباتی سیاست‌ها، قوانین و مقررات و رویه‌های اجرایی ناظر بر کسب و کار اشاره کرد. نکته قابل ملاحظه در گزارش فصل این است که از میان ۲۸ مولفه مورد پایش، وضعیت استان تنها در ۴ مولفه بهبود پیدا کرده و در ۲۴ مولفه وضعیت بدتر شده است.
- فقدان یا شفاف نبودن آمار و اطلاعات مورد نیاز برای فعالیت اقتصادی، محدودیت‌های دسترسی به شبکه تلفن همراه و اینترنت، محدودیت دسترسی به حامل‌های انرژی و محدودیت دسترسی به آب به عنوان شاخص‌هایی که طی ۵ سال گذشته بدترین وضعیت را در بهار ۱۴۰۲ داشته‌اند و بالاتر از میانگین کشوری قرار گرفته‌اند، یاد می‌گردد.
- در شاخص رویه‌های سختگیرانه امور مالیاتی وضعیت استان متناسب با روند کشوری رو به افزایش بوده، اما در شاخص مربوط به اداره کار و بیمه تامین اجتماعی، شاخص استان در دو فصل گذشته روند تند صعودی را طی کرده و شدیدتر از میانگین کشوری در وضعیت نامطلوبی قرار گرفته است.

✓ زهرا ناصری، مدیر مرکز آمار اتاق بازرگانی ایران

- سه مولفه «غیرقابل پیش‌بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات»، «دشواری تامین مالی از بانک‌ها» و «بی‌ثباتی سیاست‌ها، قوانین و مقررات و رویه‌های اجرایی ناظر بر کسب و کار» را مهم‌ترین موانع کسب و کارها در سطح کشور برشمرد که در ۲۷ دوره اجرای این طرح در ۲۰ دوره به طور ثابت به عنوان بیشترین موانع کسب و کار از سوی فعالان اقتصادی عنوان شده‌اند.
- در بهار ۱۴۰۲ شاخص‌ها در حوزه خدمات، نامناسب‌تر از کشاورزی و صنعت شناسایی شده است. همچنین در بهار ۱۴۰۲ ظرفیت فعالیت بنگاه‌های اقتصادی کاهش پیدا کرده و به ۴۱.۱۲ درصد رسیده است.
- میزان مشارکت اعضای منتخب اتاق بازرگانی خراسان رضوی در دوره جاری ۶۶ درصد (از کل جامعه آماري تعیین شده برای این اتاق) بوده است. اما اعضای منتخب اتاق اصناف مشهد ۳۳ درصد و اتاق تعاون خراسان رضوی ۹ درصد در این دوره از پایش مشارکت داشتند. امیدواریم با افزایش سطح همراهی اعضای منتخب دو اتاق اصناف و تعاون در دوره‌های آینده این پایش برای فصول بعدی، ارتقای بهتری را در نتایج آن شاهد باشیم.
- در مقایسه میان شاخص محیط کسب و کار و شاخص امنیت سرمایه‌گذاری در استان خراسان رضوی، امنیت سرمایه‌گذاری، بالاتر از شاخص محیط کسب و کار در وضعیت نامطلوب‌تری قرار گرفته است.

کد مدرک: CO-F04-01 صفحه ۳ از ۶	صورتجلسه کمیسیون بهبود محیط کسب و کار ☐ مشارکت ☐ فوق العاده ☒ عادی			 اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی
	محل جلسه: اتاق بازرگانی ساعت خاتمه: ۱۰	دبیر جلسه: آقای هاشمی ساعت شروع: ۸	رئیس جلسه: آقای شکورزاده تاریخ برگزاری: ۱۴۰۲/۰۶/۰۵	

✓ منیره امیرخانلو، معاون پژوهشی مرکز پژوهش های اتاق ایران

- ساختار گزارش گیری که بر مبنای آن محیط کسب و کار را می سنجیم، برای همه استان ها یکسان است و بر اساس آن می توان استان ها را با یکدیگر مقایسه کرد.
- بی انگیزگی ناشی از عدم مشاهده بهبود شرایط پس از مشارکت در طرح را می توان از جمله علل کاهش مشارکت در این طرح برشمرد. به منظور افزایش مشارکت می توان سیاست های تشویقی برای فعالان اقتصادی ایجاد کرد که باعث تعامل بیشتر در این طرح شود.
- بر اساس آمارها، حدود ۵۰ درصد موانع ایجاد شده بر سر راه کسب و کار استان به عملکرد مسئولان و کارکنان دستگاه های اجرایی استان بازمی گردد. از این جمله، می توان به مولفه هایی همچون رویه های سخت اداره کار و تامین اجتماعی و برخوردهای سلیقه ای و فساد و سوءاستفاده از مقام و موقعیت در دستگاه ها اشاره کرد که به طور مستقیم مشکلات دستگاه های اجرایی استان را نشان می دهد. البته ذکر این نکته لازم است که نیمی از این موارد در حوزه نفوذ استان است و امکان بهبود آن وجود دارد.
- بر اساس آمارهای این طرح؛ از سال ۱۳۹۹ وضعیت عملکرد دستگاه های اجرایی خراسان رضوی در مقایسه با میانگین کشوری نامساعدتر شده است و باید دید از نیمه دوم سال ۱۴۰۱ چه اتفاقی افتاده که فعالان اقتصادی در این حوزه ضعف هایی را منعکس می کنند.

✓ مهدی وطن پرست، رئیس گروه تولید و اشتغال استانداری خراسان رضوی

- در راستای بهبود فضای کسب و کار در استان لازم است نتایج پایش مورد توجه دستگاه های اجرایی قرار گیرد و در وهله اول از سوی دستگاه های اجرایی راهکار بهبود ارائه شود. همچنین در جلسات دبیرخانه شورای گفت و گو با حضور دستگاه های اجرایی می توان به بررسی نتایج این طرح پرداخت. اگر این روند صورت گیرد و دستگاه های اجرایی به ویژه اداره کل امور مالیاتی و تامین اجتماعی اهمیت موضوع را درک کرده و با بخش خصوصی همراهی کنند، اوضاع بهبود خواهد یافت.

✓ هادی توانا، مدیر کل دفتر هماهنگی امور سرمایه گذاری و اشتغال استانداری خراسان رضوی

- این گزارش در دو بعد سرمایه گذاری و افزایش بهره وری اهمیت دارد. هر چه این شاخص ها مطلوب باشد سرمایه گذار با اعتماد بیشتری در استان سرمایه گذاری می کند. بر اساس شاخص های پذیرفته شده ملی، وضعیت خراسان رضوی مطلوب نیست و باید به آن توجه شود.
- این گزارش نشان می دهد بر اساس یک سری شاخص های استاندارد پذیرفته شده ملی، وضعیت محیط کسب و کار ما خوب نیست. رتبه بیست و هفتم محیط کسب و کار برای خراسان رضوی مناسب نیست و نیازمند همراهی و هم فکری همه برای بهبود این وضعیت هستیم. در این راستا نیاز است اتاق های بازرگانی، تعاون و اصناف در سیستماتیک کردن روند بهبود این شاخص ها به دستگاه های دولتی کمک کرده و راهکارهایی بدین منظور ارائه دهند.

✓ فیروز ابراهیمی، رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی

- این گزارش کاملاً با واقعیت های موجود در جامعه همخوان است. امروز کسی به عنوان یک تولیدکننده نمی تواند بگوید اطمینان خاطر دارم که تا ماه آینده قیمت مواد اولیه ثابت خواهد بود.
- سامانه رفع تعهد ارزی بانک مرکزی به علت افزایش حجم کاری در آستانه مراسم اربعین مسدود شده است. این در شرایطی است که صنایع برای رفع تعهد ارزی تنها ۲۵ روز فرصت دارند.

کد مدرک: CO-F04-01 صفحه ۴ از ۶	صورتجلسه کمیسیون بهبود محیط کسب و کار			 اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی
	☐ مشترک	☐ فوق العاده	☒ عادی	
	محل جلسه: اتاق بازرگانی	دبیر جلسه: آقای هاشمی	رئیس جلسه: آقای شکورزاده	
	ساعت خاتمه: ۱۰	ساعت شروع: ۸	تاریخ برگزاری: ۱۴۰۲/۰۶/۰۵	شماره جلسه: ۲

- در پی اعمال محدودیت‌های شدید بر اینترنت و افزایش پیچیدگی در توزیع کالاها، مشکلات فراوانی ایجاد شده است. متأسفانه هر روز گره‌ای بر موانع و مشکلات پیش روی کسب‌کارها افزوده می‌شود و آنچه در این گزارش آمده، حتی کمرنگ‌تر از واقعیتی است که در اقتصاد کشور وجود دارد.

✓ ناصر شعرافیان، مدیر نظارت‌ها و بازرسی اداره کل جهاد کشاورزی خراسان رضوی

- بهره‌برداری از این گزارش نیازمند فعالیت‌های زیادی است. تک‌تک این شاخص‌ها می‌تواند راهکاری برای توسعه اقتصادی استان و کشور باشد و با برگزاری جلسات تخصصی می‌توان برای هر یک از موانع راهکارهایی ارائه کرد.

✓ سیدحامد حسینی، معاون اقتصادی اداره کل اقتصاد و دارایی خراسان رضوی

- با توجه به اینکه درصد مشارکت‌کنندگان در استان‌ها اختلاف زیادی با یکدیگر دارد، این گزارش‌ها برای مقایسه بین استانی قابل اتکا نیست و شاید مناسب باشد برای هر استان گزارش جداگانه‌ای نیز پیش‌بینی شده و مولفه‌ها به صورت ملی و استانی تفکیک شود.
- اگر مؤلفه‌های طرح برای بخش دولتی هم ارسال شود تا در مورد آن اظهار نظر کنند می‌توان شاهد . همچنین مناسب است اگر بتوانیم تاثیر سیاست‌های دولت و بخش حاکمیتی را بر ادراک بخش خصوصی ببینیم.

✓ شهرام عیدی‌زاده، مدیر دفتر مطالعات و پژوهش‌های اتاق بازرگانی خراسان رضوی

- آنچه باید در این گزارش مورد توجه قرار گیرد این است که ۹۰ درصد فعالیت‌های اقتصادی در استان توسط بخش خصوصی انجام می‌شود و هرچه قدر فضای کسب‌وکار بهبود یابد، این امر در خراسان رضوی خود را بیشتر نشان می‌دهد.
- آمارهای پایش فضای کسب‌وکار قابل اتکا می‌باشند. با این حال لازم است پرسش‌نامه‌های عمومی‌تری آماده شود تا افراد از بخش خصوصی و دولتی در تکمیل این پرسش‌نامه‌ها شرکت کرده و مشارکت در این طرح را افزایش دهیم تا به نتایج قابل اتکاتری دست یابیم.
- پیشنهاد می‌کنم که بین ۲۸ مؤلفه طرح، ضریب اهمیتی در نظر گرفته شود. نکته دیگر اینکه ترکیب فعالیت‌های اقتصادی در استان خراسان رضوی متفاوت است. به عنوان مثال با توجه به اینکه بخش خدمات سهم بالایی در اقتصاد استان دارد، لذا باید بخش عمده‌ای از گویه‌های پرسشنامه متناسب با موضوع خدماتی باشد. بنابراین یکسان در نظر گرفتن مولفه‌ها برای همه استانها با توجه به تفاوت بخش‌های اقتصادی هر استان، نمی‌تواند درست باشد.

✓ سعید ابراهیمی، مشاور طرح و برنامه اتاق بازرگانی خراسان رضوی

- یکی از رسالت‌های این پایش ایجاد حساسیت در مقامات سه قوه کشور است. این طرح به لحاظ فنی و علمی بر اساس چهارچوب و استانداردهایی تدوین شده، البته طبیعتاً ایراداتی هم در آن مانند سایر گزارش‌ها وجود دارد و هرچه بر روی آن کار می‌شود، به سمت بهبود یافتن می‌رود.
- بایستی بررسی شود که آیا می‌توان پرسشنامه‌ها را تخصصی‌تر طراحی نمود. به عنوان مثال می‌تواند سوالات پرسشنامه را به دو بخش عمومی و خصوصی تقسیم کرد به طوری که هر بخش، سوالات مربوط به بخش تخصصی خود را پاسخ دهد.

کد مدرک: CO-F04-01 صفحه ۵ از ۶	صور تجلسه کمیسیون بهبود محیط کسب و کار			
	☐ مشترک	☐ فوق العاده	☒ عادی	
رییس جلسه: آقای شکورزاده		دبیر جلسه: آقای هاشمی		محل جلسه: اتاق بازرگانی
شماره جلسه: ۲		تاریخ برگزاری: ۱۴۰۲/۰۶/۰۵		ساعت شروع: ۸
				ساعت خاتمه: ۱۰

✓ نرجس خوش زبان، مدیر امور کمیسیون های اتاق بازرگانی استان

- پیشنهاد میکنم کمیته ای در ذیل کمیسیون بهبود فضای کسب و کار به منظور احصا پیشنهادات دستگاههای دولتی به صورت تخصصی و ارائه بسته پیشنهادی به اتاق ایران و ارائه بسته پیشنهادی اصلاحات روند گزارش گیری به اتاق ایران شد.
- لازم است این مولفه ها به صورت دسته بندی شده در اختیار سایر کمیسیون های تخصصی اتاق قرار گیرد تا بر روی آن کار کنند و پیشنهادات خود را به شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی ارائه دهند.
- ارزیابی شورای گفت و گو می تواند از دو منظر صورت گیرد؛ یکی از منظر اجرا است که در واقع دبیرخانه شورا مورد ارزیابی قرار می گیرد، دیگری مصوبات شورا و تغییر رویه ها است که می تواند مورد ارزیابی قرار گیرد.

❖ مصوبات جلسه:

ردیف	شرح مصوبه	اقدامات مرتبط	مهلت اقدام
۱	مقرر شد پرسشنامه طرح پایش برای برخی دستگاههای اجرایی و همچنین کمیسیونهای اتاق ارسال شود تا نظرات پیشنهادی خود را ارائه نمایند.	ارسال پرسشنامه طی مکاتبه	یک هفته
۲	مقرر شد کمیته ذیل کمیسیون جهت جمع بندی نظرات پیرامون اصلاح پرسشنامه و ارتقاء شاخص ها تشکیل شود.	طرح موضوع در کمیسیون	یک هفته
۳	مقرر شد با بررسی مؤلفه ها، دو یا چند مؤلفه را که امکان بهبود آن در استان وجود دارد مشخص کرده و به کمیسیونهای تخصصی مرتبط جهت انجام کار کارشناسی ارجاع شود.	طرح موضوع در کمیته ذی ربط	پس از تشکیل کمیته
۴	مقرر شد به منظور اعتبارسنجی نتایج طرح و جلب مشارکت بیشتر فعالان اقتصادی، پرسشنامه طرح پایش به کمیسیونهای اتاق مشهد جهت پاسخگویی اعضا به آن ارائه شود.	ارسال پرسشنامه طی مکاتبه	یک هفته

❖ لیست حاضرین:

الف - اعضا کمیسیون:

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت در کمیسیون	وضعیت حضور
۱	آقای مهندس توکلی زاده	مدعو	حاضر
۲	آقای شکورزاده	رییس	حاضر
۳	آقای مهدی زاده	نایب رییس	حاضر
۴	آقای مهندس کبیر	مدعو	حاضر
۵	خانم امیرخانلو	مدعو	حاضر
۶	خانم ناصری	مدعو	حاضر
۷	آقای توانا	مدعو	حاضر
۸	آقای وطن پرست	مدعو	حاضر

کد مدرک: CO-F04-01 صفحه ۶ از ۶	صورتجلسه کمیسیون بهبود محیط کسب و کار ☐ مشترک ☐ فوق العاده ☒ عادی		 آیین‌نامه‌های، منابع، معادن و گردشگری سازمان صنعتی
	رئیس جلسه: آقای شکورزاده دبیر جلسه: آقای هاشمی محل جلسه: اتاق بازرگانی شماره جلسه: ۲ تاریخ برگزاری: ۱۴۰۲/۰۶/۰۵ ساعت شروع: ۸ ساعت خاتمه: ۱۰		

۹	مدعو	آقای فیروز ابراهیمی	حاضر
۱۰	مدعو	آقای شعریفیان	حاضر
۱۱	مدعو	آقای حسینی	حاضر
۱۲	مدعو	آقای نوری	حاضر
۱۳	مدعو	خانم آرمانی	حاضر
۱۴	مدعو	خانم خوش زبان	حاضر
۱۵	مدعو	آقای عیدی زاده	حاضر
۱۶	عضو	آقای سعید ابراهیمی	حاضر
۱۷	مدعو	آقای ابوی	حاضر
۱۸	مدعو	آقای کاوسی	حاضر
۱۹	مدعو	آقای کلانتری	حاضر